

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-11-02
Besvaras senast
2020-11-11 kl. 12.00

Till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2020/21:322 Synfältsundersökningar

I april 2020 beslutade Transportstyrelsen att inte längre väga in en godkänd körning i Statens väg- och transportforskningsinstituts, VTI:s, simulator när myndigheten bedömer körförmågan hos personer som fått sitt körkort återkallat på grund av synfältsbortfall. Transportstyrelsen baserar sitt beslut på bland annat en genomgång av vetenskaplig litteratur som visar att för att kunna dra slutsatser om körförmåga på väg baserat på utfall av körning i en simulator krävs det omfattande valideringar, däribland studier på väg. En sådan validering har inte utförts på simulatoren vid VTI. Det har vid en uppföljning av de personer som godkänts för dispens genom VTI:s simulortest samtidigt konstaterats att dessa drygt två år efteråt uppvisar en lägre risk att hamna i en olycka rent statistiskt.

I mars 2020 publicerade VTI en studie om synskärpans påverkan på bilkörning (2019/0248). Syftet med studien var att undersöka synens påverkan på körförmåga, oavsett ålder. Till följd av att tidigare forskning har visat att det behövs fler syntester än enbart synskärpa för att bedöma bilkörning kompletterades synskärpa med kontrastseende och testet Useful Field of View (UFOV) samt simulatorkörning. Datainsamlingen genomfördes i en körsimulator från VTI. I korthet visade studien att synfunktioner spelar en viktig roll för säker bilkörning, oavsett ålder, och att körsimulator är ett användbart verktyg för att bedöma körförmåga.

Vidare kan vi konstatera att inom projektet Chans till dispens har en metod för att bedöma körförmåga under ledning av kvalificerade förarutbildare utvecklats som innebär körning på inhägnad bana. Fördelarna med metoden är att den är standardiserad och inte utgör någon trafikfara. Inte heller denna metod bedöms av Transportstyrelsen som tillräcklig.

Det är givetvis mycket problematiskt att det i Sverige i dagsläget inte finns möjlighet att testa körförmågan efter en konstaterad synfältsdefekt. Det som fordras för att råda bot på det limbo detta försätter många människor i är ett utredningsarbete för att undersöka hur ett nytt system för körprov på väg kan införas. Frågor som skulle behöva utredas är bland annat vad som ska ingå i testet och vem som har kompetens att bedöma testresultaten. Därtill skulle behovet av ändringar i körkortslagen och körkortsförordningen behöva klargöras, bland annat möjligheten att genomföra körprover i verklig trafikmiljö för personer med konstaterade synfältsdefekter innan en eventuell

indragning av körkortet, i likhet med de som genomförs vid kognitiva bedömningar vid demens eller stroke.

I samband med ovanstående resonemang i riksdagens trafikutskott i maj 2020 beslutades att uppmana regeringen att uppdra till Transportstyrelsen att i ett första steg se till att återinföra möjligheten att nyttja simulatorträning på VTI för att bedöma körförmågan hos personer som fått sitt körkort återkallat på grund av synfältsbortfall, och att uppmana regeringen att skyndsamt tillsätta en utredning som undersöker hur ett nytt system för körprov på väg för personer med synfältsdefekter kan införas.

Med anledning av detta vill jag fråga infrastrukturminister Tomas Eneroth:

På vilket sätt har regeringen effektuerat de två uppdragen från riksdagen?

.....

Anders Åkesson (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander